

inom världens trånga gränser, liksom om han blifvit fängslad på Gyaras klippor eller på den lilla ön Serifos¹⁾. — Ett stort antal af den epikureiska skolans anhängare, bland hvilka vi snart skall få anledning att omnämna Lucretius, trodde ej blott på deras flertal, utan äfven på deras antals oändlighet. Sådan var, såsom vi hafva sett, mästartens åsigt. Uppstigande på ruinerna af den sinnrikt skeptiska pyrrhonska skolan, medförde Epikuros' lärjungar en reaktion i idéerna, och vidhöll, allt under det de ville hålla sig inom det positivas gränser, det universala och eviga i naturen. Deras lära, hvilken senare antogs af Cicero, Horatius och Virgilius, fastställde, i hvad som rörde fysiken, att naturkrafterna, oskiljaktigt förenade med materiens sjelfva ämne, verka och skapa, hvarhelst i universum dessa elementer finnas hopade. Denna åsigt omfattades äfven af Zenon från Cittium, den förste af sinne-filosoferne²⁾, som erkände en högre andes verksamhet i naturens styrelse, men hvars åsichter kanske alls icke skilde sig från dem som hyllades af Spinosa, denne store förkunnare af *Natura naturans*.

Den varmaste och mest nitiske bland Epikuros' lärjungar var en bland de mest brinnande entusiaster för flertalet eller rättare sagdt, det oändliga antalet af världar, och det förtjenar anmärkas, att han, emedan enligt hans system de synliga stjernorna endast voro emanationer från jorden, måste utanför dessa världar skapa sig ett, för våra blickar osynligt, universum, för att finna plats åt sina världar och stjernor. "Om de oräkneliga skapelsevägorna" säger Lucretius, "brusa och flyta genom den oändliga rymdens ocean, skulle de ej då under sin alstrande kamp

¹⁾ Juvenalis. 10:de Satiren.

²⁾ Det är han som först uttalat denna den empiriska skolans ryktbara sats: Allt hvad förståndet tillegnat sig, har först gått genom sinnena.